



Извјештај о квалитету за Мјесечно истраживање трговине на мало, 2025.



Извјештај припремила: Санела Боројевић
Датум објављивања: 07.08.2026.

САДРЖАЈ

1.	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД	5
1.1	Намјена истраживања	5
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција	5
1.3	Коришћене класификације	5
1.4	Извјештајна јединица	5
1.5	Статистичка јединица посматрања	5
1.6	Покривеност и обухват	6
1.7	Статистички концепти и дефиниције	7
2.	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА	7
2.1	Корисници података статистичког истраживања	7
2.1.1	<i>Кључни корисници података из статистичког истраживања</i>	7
2.1.2	<i>Процјена корисничких потреба</i>	8
2.1.3	<i>Мјерење перцепције и задовољства корисника</i>	8
2.2	Комплетност података	8
2.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)</i>	8
3.	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ	8
3.1	Узорачка грешка	8
3.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)</i>	8
3.1.2	<i>Активности за смањење узорачких грешака</i>	9
3.2	Неузорачке грешке	9
3.2.1	<i>Неузорачке грешке - Грешке обухвата</i>	9
3.2.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)</i>	9
3.2.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)</i>	9
3.2.1.3	<i>Грешка недовољног обухвата</i>	9
3.2.1.4	<i>Мјере за смањење грешака обухвата</i>	9
3.2.2	<i>Неузорачке грешке - Грешке мјерења</i>	9
3.2.2.1	<i>Разлози за настанак грешака мјерења</i>	9
3.2.2.2	<i>Мјере за смањење броја грешака мјерења</i>	9
3.2.3	<i>Неузорачке грешке - Грешке неодговора</i>	10
3.2.3.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)</i>	10
3.2.3.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)</i>	10
3.2.3.3	<i>Поступци у случају неодговора</i>	10
3.2.3.4	<i>Поступци за смањење стопе неодговора</i>	10
3.2.4	<i>Ревизије</i>	11
3.2.4.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)</i>	11
3.2.5	<i>Импутација</i>	11
3.2.5.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7)</i>	11
4.	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА	11
4.1	Правовременост објављивања	11
4.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)</i>	11
4.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)</i>	11
4.2	Тачност објављивања	12
4.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)</i>	12
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности	12
5.	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ	12
5.1	Усклађеност	12
5.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1)</i>	12
5.1.2	<i>Разлози за већа одступања</i>	12
5.2	Упоредивост	12
5.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1)</i>	12
5.2.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)</i>	12
5.2.3	<i>Прекиди у временским серијама</i>	13

5.3	Географска упоредивост.....	13
5.3.1	<i>Упоредивост с чланицама Европског статистичког система</i>	13
6.	ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ.....	13
6.1	Саопштења у којима се објављују подаци	13
6.2	Публикације у којима се објављују подаци	13
6.3	Онлајн база података	13
6.4	Пристап микроподацима	13
6.5	Доступност методолошке документације	13
6.6	Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата	14
6.7	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)	14
6.8	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (АС2).....	14
6.9	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (АС3)	14
7.	ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА	14
7.1	Трошкови провођења статистичког истраживања	14
7.2	Оптерећеност давалаца података	14
7.3	Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	14
8.	ПОВЈЕРЉИВОСТ	14
8.1	Повјерљивост - политика	14
8.2	Повјерљивост – поступање са подацима	15
9.	СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	15
9.1	Извор података	15
9.2	Учесталост прикупљања података.....	15
9.3	Прикупљање података	15
9.4	Валидација података	15
9.5	Компилација података	15
9.6	Прилагођавања.....	16
9.6.1	<i>Сезонско прилагођавање</i>	16

1. УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Један од главних циљева израчуна индекса промета трговине на мало јесте да прикаже промјене нивоа оствареног промета (номиналне и реалне вриједности) и друге релевантне индикаторе у области трговине на мало. Индекс промета трговине на мало је један од кључних индикатора економске активности земље који помаже органима државне управе и предузећима из приватног сектора у процесу доношења одлука. Примјењује се и за процјену резултата малопродајног сектора, потрошње становништва, као и при израчуна националних рачуна.

Сврха овог статистичког истраживања јесте добијање благовремених информација о кретању мјесечног индекса промета трговине на мало, односно утврђивање динамике оствареног промета. Као и код других краткорочних пословних статистика апсолутна вриједност није најбољи показатељ дешавања у одређеној области, али се праћењем динамике кретања појаве могу извести релевантни закључци и дати пројекције за будућност.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику. Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 49/06).“

1.3 Коришћене класификације

За ово истраживање користи се Класификација економских дјелатности КД БиХ 2010 која је у потпуности усклађена са Европском класификацијом економских активности NACE Rev 2.

При дефлационирању оствареног промета трговине на мало кориштена је класификација производа по дјелатностима (КППД БиХ 2010), која је усклађена са класификацијом производа у Европској унији (CРА).

Методологија истраживања је у потпуности хармонизирана са оном која је прописана новом Регулативом (ЕУ) бр. 2019/2152 Европског парламента и Вијећа о европским пословним статистикама и Имплементирајућим актом бр. 2020/1197 (у даљем тексту ЕБС регулатива) као и препорукама Еуростат-а за краткорочне пословне статистике.

1.4 Извјештајна јединица

Према Методологији извјештајне јединице су пословни субјекти/правна лица која су према главној дјелатности регистрована да обављају дјелатност трговине на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (област 47-КД БиХ 2010), те у мањој мјери пословни субјекти који су према главној дјелатности разврстани у друге дјелатности, али обављају у дјелатност трговине на мало.

1.5 Статистичка јединица посматрања

Пословни субјекти који су регистровани у Републици Српској, а чија је претежна дјелатност трговина на мало и субјекти чија претежна дјелатност није трговина на мало, али у свом саставу имају јединице које се баве том дјелатношћу.

1.6 Покривеност и обухват

Као оквир за избор извјештајних јединица за ово истраживања користи се Статистички пословни регистар. Обзиром да се узорак за ово истраживање бира прије завршетка текуће године, одлучено је да се као основа за израду оквира користи СПР са стањем на дан 30.11. у којем се већ налазе и подаци завршних рачуна за претходну годину (подаци преузети из АПИФ-а).

Критерији да би се пословни субјекат нашао у оквиру за избор узорка су следећи:

1. Да су предузећа активна
2. Да су пословни субјекти правна лица (предузетници се искључују)
3. Да се баве дјелатношћу трговине на мало

Прије самог дизајнирања и избора узорка извршена је детаљна анализа расположивих података СПР-а. Будући да се кроз истраживање прикупљају подаци у промету, одлука методолога је да се из оквира искључе сви пословни субјекти са годишњим прометом мањим од 100 000 КМ, јер немају знатно учешће у укупном промету.

Да би се обезбједила репрезентативност узорка и смањиле узорачке грешке врши се стратификација према унапријед задатим критеријима. Стратификација је процес формирања стратума, односно мањих група које су унутар себе хомогене, а између себе хетерогене. Након тога слиједи процес узорковања.

Стратификација циљне популације за ово истраживање је извршена према класи финансијског податка и дјелатности предузећа у оквиру трговине на мало. Помоћна стратификациона варијабла је број запослених.

Класа финансијског податка:

1. промет од 0-99.999 КМ
2. промет од 100.000-499.999 КМ
3. промет од 500.000-1.999.999 КМ
4. промет 2.000.000 КМ и више

Ценсуз услов има следеће вриједности:

1-ако предузеће припада финансијској класи 4

0-ако предузеће припада класама 2 и 3

OUTLIER услов има следеће критерије:

1-ако је испуњен бар један од два критерија (броја запослених је 20 и више и број предузећа у стратуму је мањи или једнак 10)

0-у осталим случајевима

За нецензус предузећа, односно нецензус стратуме извршена је идентификација outliers (спољних вриједности) према следећим критеријима:

1. Број запослених је 20 и више
2. Број предузећа у стратуму је мањи или једнак 10

Дизајнирање оквира и избор узорка се ради у Одјељењу Статистички пословни регистар.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Кључне варијабле које се објављују су: номинални и реални индекс промета трговине на мало, мјесечне стопе промјена добијене из календарски прилагођене серије података и годишње стопе промјена добијене из сезонски прилагођене серије података.

Подаци се објављују за ниво Републике Српске.

Дефиниције појмова коришћених приликом провођења истраживања промета у трговини на мало су:

Трговина представља скуп активности продаје робе и/или пружања услуга у циљу остваривања добити или неког другог друштвено-економског циља.

Промет од дјелатности трговине на мало обухвата вриједност свих роба продатих становништву за личну употребу или за употребу у домаћинству у посматраном периоду.

Промет је укупан фактурисани износ који предузеће, извјештајна јединица, обрачунава за продате робе или пружене услуге током референтног периода трећим лицима што одговара њиховој тржишној вриједности.

Остварени промет укључује и остале трошкове повезане са продајом (транспорт, паковање, итд.) пренијете на купца, чак и ако су ти износи посебно исказани на фактурама. Порез на додату вриједност (ПДВ) и остали одбитни порези директно повезани с прометом, све царине и порезе на добра и услуге фактурисане од стране јединице искључени су из промета. Умањења цијена, рабати и дисконти као и вриједност повратне амбалаже искључују се из оствареног промета. Умањења цијена, рабати и бонуси накнадно признати клијентима (на примјер на крају године) не узимају се у обзир.

Приходи који су у рачунима предузећа класификовани као остали пословни приходи, финансијски приходи и ванредни приходи и приходи на рачунима предузећа су искључени из оствареног промета.

Наведене ставке могу се укључити у промет уколико је он остварен у главној дјелатности извјештајне јединице.

2. РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Кључни корисници података о промету у трговини на мало су:

- јавни сектор: Владине и друге институције јавне управе попут Министарства финансија РС, Министарства за економске односе и регионалну сарадњу РС, Министарство трговине и туризма, општинске управе, као и институције на нивоу БиХ, Дирекција за економско планирање
- пословни субјекти: предузећа, адвокати и адвокатске коморе, Привредна комора РС
- наука, истраживање и образовање: институти, образовне институције, студенти;
- општа јавност: физичка лица
- медији: РТВ куће, новинске агенције
- страни корисници: EUROSTAT, WB, IMF, амбасаде страних држава
- интерни корисници: одјељење Националних рачуна.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Мјесечним истраживањем трговине на мало приказују се подаци о промету у трговини на мало по гранама дјелатности, као и укупан промет у трговини на мало. Објављени подаци се користе у сврху праћења економски трендова, за израде биснис планова, развој и испитивање тржишта, разне анализе и слично и углавном задовољавају потребе корисника.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Републички завод за статистику је 2023. године провео Анкету о задовољству корисника и резултати су доступни на званичниј интернет страници Завода. Посебно истраживање о задовољству корисника података о промету у трговини на мало се не спроводи.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Методологија која се користи за провођење мјесечног истраживања промета у трговини на мало усаглашена је са захтјевима Еуростата, тако да су подаци добијени кроз ово истраживање упоредиви са подацима које публикују државе чланице ЕУ.

3. ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)

Истраживање мјесечног промета у трговини на мало проводи се на бази узорка. Дизајн и величина узорка, као најважнији фактори који одређују величину узорачке грешке су под контролом статистичара и циљ је да се узорачка грешка сведе на минимум. Имајући у виду све узорке које је теоретски могуће извући из оквира, различити узорци ће дати и различите процјене параметара циљане популације. У циљу избјегавања погрешне интерпретације процјењених параметара, потребно је имати и квантитативну мјеру варијабилности процјена из свих могућих теорисјких узорака. Мјера те варијабилности у овом истраживању је варијанса.

Табела 1. CV% за процјене тотала мјесечног истраживања промета у трговини на мало

КД БиХ 2010	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
471	0,13	0,15	0,16	0,24	0,16	0,2	0,18	0,21	0,22	0,16	0,17	0,16
472	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
473	0,25	0,26	0,29	0,34	0,34	0,3	0,36	0,34	0,35	0,37	0,30	0,32
474	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
475	0,73	0,87	1,33	0,69	1,03	1,0	1,43	1,16	1,06	1,29	0,73	0,97
476	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
477	1,50	1,48	1,43	1,47	1,29	2,4	1,56	1,51	1,67	1,86	1,62	2,41
479	2,43	2,99	3,42	2,72	4,73	9,8	4,14	2,28	1,35	2,03	1,42	2,62

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

У току године не раде се никакве промјене на узорку. Али се подаци и информације које се добију у току године искористе да би се поправио оквир за избор будућих узорака.

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата

3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Узорак за Мјесечно истраживање трговине на мало ради се на почетку године. Уколико у току године дође до било какве промјене са јединицама посматрања које су ушле у узорак не раде се корекције самог узорка.

Не располажемо подацима о стопи прекомјерног обухвата.

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)

За формирање узорка Мјесечног извјештаја трговине на мало користи се само Статистички пословни регистар. Други извори се не узимају за наведено истраживање.

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

Узорак се бира на почетку године и у току године нема никаквих промјена на самом узорку. Предузећа која почну са радом у току календарске године не уводе се у истраживање, као ни предузећа која у току године промјене дјелатност у претежну дјелатност трговина на мало.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

Кроз редовно ажурирање Статистичког пословног регистра утиче се на смањење грешке обухвата.

3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења

3.2.2.1 Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешће грешке се дешавају због неразумјевања методологије од стране извјештајних јединица и случајне грешке приликом самог попуњавања извјештаја.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Методолог предметног истраживања на почетку сваке године уз упитнике за попуњавање шаље и Упутство свим извјештајним јединицама. Упутство треба да послужи да се Упитник што тачније попуни. Уколико ипак дође до грешке, контактира се извјештајна јединица да би се видјело да ли је грешка настала случајно или се није добро схватила методологија, да би се дале смјернице и објашњења у циљу смањења грешака приликом попуњавања Упитника.

3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)

Неодговором се сматрају све извјештајне јединице које не доставе извјештај без обзира на разлог.

Табела 2. Стопа неодговора у 2025. години

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишњи просјек
Број релевантних јединица	539	539	539	539	539	539	539	539	539	539	539	539	539
Број неодговора	17	17	18	18	19	19	20	21	21	22	23	23	19,83
Стопа неодговора (%)	3,15	3,15	3,34	3,34	3,53	3,53	3,71	3,90	3,90	4,27	4,27	4,27	3,68

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Стопа неодговора варијабле углавном је једнака стопи неодговора извјештајне јединице.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

Уколико нека од извјештајних јединица не достави извјештај или достави извјештај дјелимично попуњен она се третира као неодговор. Само јединице које доставе тачно и комплетно попуњен извјештај улазе у одговор.

Неодговор извјештајних јединица има два утицаја на податке: прво утиче на тачност процјене, посебно када се карактеристике предузећа у скупу одговора и неодговора разликују, а друго друго доприноси повећању варијансе процјене узорка, јер је тада узорак мањи од оног који се првобитно тражио.

Неодговор предузећа се третира на један од следећих начина:

Импутација недостајућих података- базира се на историјским подацима. У зависности од доступности историјских података (претходни мјесец, исти мјесец претходне године, просјек претходног периода), помоћних информација и референтног периода одређује се најбољи метод импутације. Импутација се врши за сва предузећа финансијске класе промета 4, те за стратуме са малом стопом одговора у класама 2 и 3.

Корекција пондера-за предузећа код којих није извршена импутација података неопходно је извршити корекцију иницијалних пондера за стратум којем предузеће припада.

У посебним случајевима-предузеће није почело са радом, тренутно не ради, у процесу ликвидације или погрешна дјелатност предузећа врши се импутација нула за све ставке. За ова предузећа се неће вршити корекција пондера и третирају се као предузећа у скупу одговора.

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

Да би се смањила стопа неодговора врши се контактирање извјештајне јединице да достави тражени извјештај, помјерање рока за достаљање извјештаја, слање ургернција, посјета извјештајној јединици.

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)

Ревизија података се не спроводи.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7)

Табела 3. Стопа импутираних јединица посматрања

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Број јединица за које је вриједност варијабле Y импутирана	14	14	15	15	16	16	16	17	17	18	19	19
Број јединица за које је вриједност варијабле Y остала непромијењена	522	522	521	521	520	520	519	518	518	517	516	516
Стопа импутираних података (%)	2,68	2,68	2,87	2,87	3,07	3,07	3,08	3,28	3,28	3,48	3,68	3,68

4. ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања.

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)

Подаци за мјесечно истраживање трговине на мало објављују се само као коначни резултати истраживања те се индикатор TP1 не рачуна.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)

Табела 4. Правовременост објављивања података о мјесечном промету у трговини на мало

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објаве првих/претходних /прелиминарних резултата	3.3. 2025.	24.3. 2025.	24.4. 2025.	26.5. 2025.	24.6. 2025.	24.7. 2025.	25.8. 2025.	24.9. 2025.	24.10. 2025.	24.11. 2025.	24.12. 2025.	26.1. 2026.	/
Временски размак (број дана)	T+30	T+24	T+24	T+26	T+24	T+24	T+25	T+24	T+24	T+24	T+24	T+26	T+24,91

Први подаци су и коначни подаци.

4.2 Тачност објављивања

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)

Индикатор за произвођаче статистика

Табела 5. Тачност објављивања података о мјесечном промету у трговини на мало

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Најављени датум објављивања (према Календару публикација)	3.3. 2025.	24.3. 2025.	24.4. 2025.	26.5. 2025.	24.6. 2025.	24.7. 2025.	25.8. 2025.	24.9. 2025.	24.10. 2025.	24.11. 2025.	24.12. 2025.	26.1. 2026.	/
Стварни датум објављивања	03.03. 2025.	24.3. 2025.	24.4. 2025.	26.5. 2025.	24.6. 2025.	24.7. 2025.	25.8. 2025.	24.9. 2025.	24.10. 2025.	24.11. 2025.	24.12. 2025.	26.1. 2026.	/
Временски размак (број дана)	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T + 0,0

Индикатор за кориснике статистика:

Стопа тачности објављивања података о промету у трговини на мало износи 100%.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Није било неочекиваних кашњења према Календару публикација.

5. УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1)

Није рађено усклађивање са другим изворима података.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Не располажемо са подацима о одступању.

5.2 Упоредивост

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1)

Овај индикатор се не рачуна у Мјесечном истраживању трговине на мало.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)

Мјесечни подаци промета у трговини на мало доступни су од јанура 2006. године.

CC2=јануар 2006-децембар 2025= 240 мјесеци

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Није било прекида у временским серијама.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с чланицама Европског статистичког система

Методологија мјесечног истраживања промета у трговини на мало у потпуности је усаглашена са Методологијом Еуростата, тако да су подаци упоредиви са подацима држава чланица ЕУ, као и са подацима држава које нису чланице ЕУ, али које су своје Методологије усагласиле са Методологијом Еуростата.

6. ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Подаци о мјесечном промету у трговини на мало публикују се кроз Мјесечно саопштење трговина на мало на званичној интернет страници Завода, www.rzs.rs.ba, као и у Мјесечном статистичком прегледу који Завод публикује.

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Подаци о мјесечном промету у трговини на мало се публикују кроз:

1. Мјесечно саопштење
2. Мјесечни статистички преглед
3. Ово је Република Српска
4. Статистички годишњак

6.3 Онлајн база података

Он лине база је току израде (редизајн постојеће базе)

6.4 Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

6.5 Доступност методолошке документације

На званичној интернет страници Завода, у дијелу који се односи на статистику дистрибутивне трговине, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције као и Методологија.

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, Мјесечни статистички преглед, Мјесечно саопштење промета у трговини на мало.

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци се објављују на начин да их корисници што боље разумију.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Не располажемо подацима о броју прегледа сета података овог истраживања.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

Не располажемо подацима о броју прегледа метаподатака овог истраживања.

6.9 Индикатор квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности метаподатака (ESMS v.2.0) за Промет у трговини на мало у 2025. години износи 100%.

7. ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Нису расположиви подаци о трошковима Завода за реализацију активности у оквиру овог истраживања.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Не располажемо подацима.

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Мјере које би могле да се користе за смањење трошкова и оптерећености су промовисање електронског попуњавања упитника, као и кориштење административних извора података.

8. ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

9. СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Према Методологији извор података за ово истраживање су пословни субјекти/правна лица која су према главној дјелатности регистрована да обављају дјелатност трговине на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (област 47-КД БиХ 2010), те у мањој мјери пословни субјекти који су према главној дјелатности разврстани у друге дјелатности, али обављају у дјелатност трговине на мало.

Оквир за прикупљање и обраду података кориштен је Статистички пословни регистар на дан 30.11. текуће године. Користи се комбиновани метод узорка и пуног обухвата у зависности од величине предузећа (критеријум финансијске класе). Узорак је репрезентативан дио статистичког скупа, на основу којег се статистичким закључивањем процјењује цијела посматрана популација.

9.2 Учесталост прикупљања података

Подаци се прикупљају, обрађују и публикују на мјесечном нивоу.

9.3 Прикупљање података

Подаци за мјесечно истраживање промета у трговини на мало се добијају директно од извјештајних јединица, на начин да извјештајне јединице попуне обрасце које добију од Завода и иста достављају у подручна одјељења Завода, гдје се врши прва контрола података и евентуалне корекције. Након тога извјештаји се достављају у одјељење услужних статистика гдје се врши, унос, контрола и обрада података. Након што се унесу, исконтролишу и обраде подаци ради се саопштење трговине на мало.

9.4 Валидација података

Унос и обраду података врши се кроз СТС апликацију. Приликом уноса и обраде података детектују се евентуалне грешке које се отклањају. Методолог прозива извјештајну јединицу да би се грешка исправила и да би се добио валидан податак.

9.5 Компилација података

Први корак компилације индекса је израчунавање тотала промета трговине на мало на нивоу стратума. Након тога се ради агрегирање података на више нивое (грана, област, специјални агрегати).

Индекси се добијају као количник промета текућег периода (за различите нивое дјелатности) и промета оставреног у неком претходном периоду или базној години.

Уобичајена пракса је да се индекси компилирају на нивоу робних група:

1. Трговина на на мало, осим трговине моторним горивима и мазивима
2. Трговина на мало прехранбеним производима
3. Трговина на мало непрехрамбеним производима
4. Трговина на мало моторним готивима и мазивима

9.6 Прилагођавања

Методологија истраживања је у потпуности хармонизирана са оном која је прописана новом Регулацивом (ЕУ) бр. 2019/2152 Европског парламента и Вијећа о европским пословним статистикама и Имплементирајућим актом бр. 2020/1197 (у даљем тексту ЕБС регулатива) као и препорукама Еуростат-а за краткорочне пословне статистике.

9.6.1 Сезонско прилагођавање

За десезонирање података за мјесечно истраживање трговине на мало користи се софтвер ЈДЕМЕТРА 2.2.

Десезонирање података је извршено методом TRAMO-SEATS на мјесечној серији номиналних и реалних података.

Продужавање серије података додавањем податка за сваки наредни мјесец, може због карактеристика примијењене методе десезонирања, проузроковати накнадне промјене већ објављених десезонираних и календарски прилагођених података.